

Hifa-Ro

INFO

2005
anul III évf.
nr. 9 szám
március-martie

Segítség Mindenkinek - Ajutor pentru Toți

A Hifa-România Segítség Mindenkinek Egyesület negyedévi ingyenes hírlapja - Ziarul trimestrial gratuit al Asociației Hifa-România Ajutor pentru Toți

A Szentlélek az életünkben / Spiritul Sfânt în viața noastră Pünkösd Napja! / Rusalii

Lapunk 5 számában Hísvétről beszélünk, ezért a mostani számunkban a Szentlélek ünnepéről.

Piros Pünkösd napján a Szentlélek napját ünnepeljük, amikor galamb szárnyalással leszállott a földre és itt maradt örökre. Amint a Szentírás mondja, a Szentlélek leghamarabb a tanítványokra szállott, aki nem más, mint az Úr Jézus Krisztus. A Szentlélek nem más, mint testi és lelkí táplálék, amely nélkül a hívő ember nem élhet a földön.

Mi, emberek azért kell buzdítani, hogy minden nap, mindenkor, mindenhol megértsük, hogy a Szentlélek szálljon le közénk, hogy békességen, megértéssel, Isten akarata szerint eljünk és bocsássassuk meg a bűneinket. És mindegyre imádkozzuk el, hogy: - Jöjj Szentlélek Isten, töltsd el híveid szívét és gyűjtsd lángra bennünk a szeretet tüzét. Áraszsd ránk Szentelked és minden életre kér és megújítja a föld színét. Azért van az a csodálatos szép ünnep Pünkösd napján Csíksomlyón évről-évre, hogy a Szentlélek szálljon a zarándokló emberekre, indítsa meg a hitet, a szeretetet bennünk, Isten és a Szűzanya iránt.

Ha tiszta az ég Pünkösd napjára virradólag, szemmel láthatóan a Szentlélek csodálatosan megjelenik a felkelő napban. Vannak olyan hívő emberek, akiknek már többször megjelent a maga fényességében. Azokra az emberekre száll le, akiknek nagy a hitük, főleg a betegekre, akik testileg betegek, de a lelkük, a szívük tele van hittel, szeretettel, van életkedvük.

Példaképek ezek az emberek, mert elfogadják sorsukat a Jóistentől, nem dobják el az életüket.

Mindennap imádkozni kell, könyörögni kell a Jóistenhez, hogy bocsássunk meg bűneineket és adjon egészséget, hitet, szeretetet és szívünket gyűjtsa lángra, hogy ne bántsuk embertársainkat. Próbálunk meg ilyenkor könyörögni: Urunk és Istenünk! Kérünk szenteld meg egyházadat minden nében és minden nemzetben. Áraszsd ki Szentelked ajándékait az egész Földre és add, hogy amit kegyelmed elindított az örömhírrrel, Ő folytassa a világban a benned bízók szívén át, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek.

În nr. 5 al revistei noastre am vorbit despre Paște, de aceea în acest nr. Vom vorbi despre sărbătorirea Sfântului Duh..

În ziua de Rusalii sărbătorim ziua Sfântului Duh, care a coborât pe pământ sub forma unui porumbel alb și a rămas printre noi pe vecie. Precum spune Sfânta Scriptură, Duhul Sfânt a coborât mai întâi peste ucenici și este înșuși Isus Cristos. Sfântul Duh este o hrana trupească și sufletească, fără de care omul credincios nu ar putea trăi pe pământ.

Noi oamenii trebuie să ne rugăm cu credință arzătoare, inimă deschisă, capul plecat și umiliță să coboare printre noi, ca să trăim în pace, înțelegere, după voia Domnului și să ne ierte păcatele. Trebuie să rostим mai tot timpul: Coboară Sfinte Duh, umple-ne inimile noastre, ale credincioșilor și aprinde flacăra dragostei în noi. Revarsă-ți Sfântul suflet peste noi, atunci totul va prinde viață și se va înnoi față pământului. De aceea există această sărbătoare minunată în ziua de Rusalii în fiecare an la Șumuleu-Ciuc, ca Sfântul Duh să coboare peste pelerini, să ne emoționeze în credință și să trezească dragoste în noi față de Dumnezeu și Maica Domnului.

Dacă în zorii zilei de Rusalii cerul este senin, se vede cu ochiul liber, cum Sfântul Duh apare în mod miraculos în razele soarelui care răsare. Există credincioși, cărora le-a apărut deja în toată splendoarea lui. Coboară asupra ființelor care au o credință nelimitată, sunt bolnavi din punct de vedere fizic, dar sufletul lor este plin de credință și dragoste, sunt plini de vitalitate.

Acești oameni sunt exemple vii pentru că își acceptă soarta de la Dumnezeu, nu renunță la viață, sunt plini de optimism.

Trebuie să ne rugăm zilnic, să-L implorăm pe Dumnezeu să ne ierte păcatele, să ne dea sănătate, credință și dragoste, să ne trezească sufletele să nu-i jignim pe semenii noștri.

Să încercăm să ne rugăm astfel:

-Dumnezeul și Stăpânul nostru! Te rugăm să sfîntești Biserica ta, a tuturor popoarelor și neamurilor. Revarsă darurile Sfântului Duh peste întreg pământ și dă ne tot ce a inițiat grația ta prin Evanghelie, El să continue în lume prin inima credincioșilor în numele Domnului nostru Isus Cristos. Amin.

Glorie Tatălui, Fiului și Sfântului Duh.

Portik Mária (Pálné)
Gyergyóhodos, Hargita

Portik Mária (Pálné), Hodoșa, Harghita
(traducere Fall Gizella)

Az idő múlik, az emlékek megmaradnak / Vremea trece, amintirile rămân

III.

(folytatás az előző számóból)

Azt mondják mindenki kap egy ajándékot a Teremtől, az én esetben, gondolom, ez az a csodálatos alkalmazkodóképesség, amely segítségevel könnyen alkalmazkodom minden helyzetbe, egy nagy közlékenység és barátkozóképesség, amelyek sokat segítettek abban az időszakban, amikor 12-13 évesen idegenek között voltam. Abban az első, ott töltött hat hónapban, szinte nem számított, hogy olyan távol voltam otthonomtól, mert az említett tulajdonságok révén, végül sikertült jó benyomást keltem mind a gyerekek, mind az asszisztensek körében, akik első perciől megkedveltek. Közöttük volt egy Szabó Éva nevezetű, aki már az első pillanatban megkaptott, nem minden nap gondolkodása és nézetei által, így aztán egy szétszakíthatatlan kapcsolat alakult ki köztünk és annak ellenére, hogy azelőtt soha nem találkoztunk, úgy tűnt, mintha mindig ismertük volna egymást.

Ez a minden szempontból különleges nő, aki nálam nyolc ével volt idősebb, minden nap mellett volt és feleadtette azt a tudatot, hogy senki sincs velem a családomból, kivéve anyám távoli rokonait, a középkorú házaspárt, Erzsit és Lajost, akik szintén nagyon kedvesek voltak.

Mindez nem számított, mert ott volt ó, kisportolt, de ugyanakkor törekény alkattú, közepest növészű, hozzávetőlegesen 168 cm, gyönyörű smaragdzöld szemű, rövidhajú, gesztenyeszínű fürtökkel, lefegyverző egyszerűséggel és természetességgel, nagy életkedvvel és ragyilos optimizmussal, de különösen óriási szívjósággal és leélekkel megáldott nő, ez volt az én Évám. Kedvenc látogatási helyeink közé tartozott egy jónevű pizzázó, amely 300 métemyre lehetett attól a csodálatos dombtól, amely a Budapest szállóval szemben volt, ahol életem első és valódi pizzáját ettem. Egy másik hely ahova szívesen jártunk az állatkert volt, abban az időben talán Európa legnagyobbika, és hogy minden teljes legyen, még volt egy kedvenc hely, ahol mindenre hárrom-négyszer jártam. Ez a csodálatos ötszilagos Novotel szálló volt, amelynek vendéglőjében forró csokoládéval leontott palacsintát ettünk hatalmas étvággyal, mely után kötelező módon egy tejszínhabos gyümölcsfagylalt és pepsi következett.

A második év májusában, amennyiben jól emlékszem, Húsvét előtt, amikor a szanatóriumban mindenki egy jólmelegér demelt egyheteres vakációra készülődött, érhetően villámcsapásként ért a

hír, miszerint szíleim nem jöhettek értem.

Akkor, látván a kétségebesést az arconon, közbelépett Éva, szélfű, meleg hangján közölvén a mágikus szavakat: „ok, semmi gond, velem jössz haza hozzáink”.

Ilymódon másnap délután már Éva barátjának, Józsának, vadonatúj Ladájának kényelmes házsóülésén útaztam egy Balaton melletti községre, amely borairól volt híres. A taj valódi szépségét csak másnap reggel csodálhattam meg, a gyönyörű május eleji reggelen, annak ellenére, hogy éjszaka esett, miután egy nagy és puha jázsmán illatú ágyban ábedtem, kimentem a dombra épített egyszintes ház előtti teraszra, ahonnan alkalmam nyílt megtekinteni egy szinte ireális szépségű tájat, amennyit a tekintet befogadott mindenütt élénk zöld szőlős volt, amely egy pillanatra feleadtette, hogy halandók vagyunk, az volt az érzésem, hogy eggyé válok a

(continuare din numărul anterior)

Fiecare persoană, se spune, că are câte un dar oferit cu atâtă generozitate de către Divinitate, în cazul meu cred că acest dar a fost și este usurința de a mă adapta aproape oricarei situații, un grad de sociabilitate destul de ridicat și o comunicativitate mare, lucruri care m-au ajutat enorm și în aceea perioadă astfel printre străini când aveam doar 12 sau 13 ani. În acele primele săse luni trăite acolo, aproape că nu mai conta faptul că eram atât de departe de casă pentru că datorită acestor calități pâna la urmă am reușit să fac o impresie destul de bună atât printre cei laici copii, cât și, mai ales în rândul asistențelor care m-au simpatizat încă de la început. A fost însă una, se numea Szabó Éva care m-a cucerit imediat, în special prin modul mai nonconformist în care gândeau și vedea lucrurile, astfel că între noi s-a format o legătură indestructibilă pentru că, deși nu ne văzusem niciodată pâna atunci, parcă ne cunoșteam de o viață întreagă. El bine, această femeie exceptionálă din toate punctele de vedere, cine era mai mare cu opt ani, era tot timpul alături de mine facându-mă să uit complet că nu aveam pe nimeni din familie acolo aproape, în afară de niște rude din partea mamei, un cuplu, de vîrstă mijlocie, Lajos și Erzsi, care erau de asemenea niște oameni foarte drăguți.

Dar nu conta deoarece eu o aveam pe ea, o femeie cu un corp atletic și delicat în același timp, de statura medie cam 1,68, cu niște ochi superbi de culoarea smaraldului, cu niște bucle de păr scurt castaniu, de o simplitate și o naturalețe dezarmantă, cu o poftă nebună de viață și un optimism molipsitor, dar în special cu o inimă și un suflet uriaș, asta era pe scurt Éva mea.

Printre locurile preferate de noi atunci când ieșeam în oraș erau: faimoasa pizzerie aflată cam la vreo 300 de metri după ce coboram o superbă colină vis a vis de hotelul Budapest, unde am mâncat prima și cea mai adevarată pizza din viața mea. Un alt loc unde mergeam de fiecare dată cu multă placere era la grădina zoologică, una dintre cele mai mari din Europa la vremea respectivă și ca total să fie complet mai aveam un loc unde ce-i drept am fost doar de vreo trei sau patru ori, era un magnific hotel de 5 stele „Novotel”, la al cărui restaurant se servea un apetisant tort de călărite cu ciocolată fierbinți pe care-l devoram cu o placere teribilă după care în mod obligatoriu urma o înghețată mare de fructe cu multă frisă și un Pepsi.

În cel de-al doilea an, dacă țin bine minte, în luna mai, înainte de Paște atunci când toată lumea din sanatoriul se pregătea să plece într-o binemeritată vacanță de o săptămână, am primit vestea că părinții mei nu pot să vină, sigur că această veste a căzut ca un trăznăt pentru mine, motivile fiind lesne de înțeles. Atunci a intervenit bine-nțeles Éva, văzând disperarea de pe chipul meu, a rostit cu o voce blândă și căldă următoarele cuvinte magice: ok, nici o problemă, tu vii cu mine acasă la noi!

Și uite aşa a două zi după amiază ne aflam pe bancheta confortabilă din spate a unei mașini Lada nouă ce aparținea lui Józsi, prietenul Évei, în drum spre o comună de lângă lacul Balaton, o regiune ce era renomată pentru vinurile produse acolo. Peisajul de o frumusețe Divină mi s-a desfășurat înaintea ochilor în toata splendoarea lui abia în dimineața zilei următoare, o dimineată superbă de început de mai, deși în timpul nopti plouase puțin, atunci când după ce m-am trezit într-un pat mare și moale ce mirosea a iasomie am ieșit afară pe terasa din fața casei, o casa frumoasă fără etaj ce era construită pe o colină de unde am avut prilejul unic de a simți și admira o priveliște aproape ireal de frumoasă, pentru că atât cât puteai cuprinde cu privirea vedea doar vie, o vie de un verde crud ce parcă te îndemna să uiți preț de o clipă că ești doar un muritor de rând și te facea să crezi că ești una cu Creatorul și să simți o stare de grație, asta am simțit eu atunci acolo în acele momente unice ce mi-au rămas întipărite

Teremtővel, éreztem kegyelmét, ezek voltak az érzésem abban a pillanatban, érzések, melyek örökre az emlékezetembe vésőtek és addig fogom érezni őket, amíg a jó Isten életben tart. minden csoda három napig tart, ez a mi esetünkben is érvényes volt, csak most még két nappal tovább tartott, ezekben a napokban pihentünk, lazítottunk és örvendtünk annak a csendnek, amit csak ez az áldott hely tudott nyújtani, távol a város zajától, a minden nap stressztől, olyan öt nap volt ez, melyet egy rendkívüli családban töltöttem, melynek egyszerű tagjai tudták hogyan kell elni és értékelni az életet.

(folytatás következik)

CotlerCristian Attila
(románból fordította Fall Gizella)

♦♦♦♦♦

pentru totdeauna în memorie, momente ce nu le voi putea uita niciodată și le voi prețui atât timp cât Dumnezeu mă va fiin în viață.

Orice minune durează trei zile, este o vorbă ce s-a aplicat și în cazul nostru, atât doar că minunea a fost mai lungă cu două zile, zile în care în primul rând ne-am odihnit, relaxat și bucurat de acea liniște ce doar acel loc binecuvântat ni-l putea oferi departe de toată aglomerarea, forofa, neburia și stresul cotidian de la oraș, au fost cinci zile petrecute în mijlocul unei minunate familiei de oameni simpli care sănătuia să trăiască și să prețuiască viața la adevărată ei valoare.

(vom continua)

CotlerCristian Attila (Bistrița)

Életem kálváriája / Calvarul vietii mele

III.

(folytatás az előző számóból)

Hamarabb megtanultam kalapot kötni, mint a saját anyanyelvemet.

Úgy nyolc éves lehettem mikor már gagyogtam a magyar nyelvet, de apám nem engedte, hogy könyvekből tanuljak, meg kellett csinálnjam a normám kalapkötésből, ügyeskedtem is, versenyeztem a testvéreimmel és sokszor többet csináltam mint ök.

Kaptam is dicséretet: almát, diót, mert nem tudtam mire megy a játék, és végül felvittem a normát, amiért a testvéreim jól megvertek. Mikor nem kellett a mezőre menni hát akkor ök, mivel nagyobbak voltak, sokkal többet kellett kösszenek mint én, így kevesebb idejük maradt a játékra, és persze nekem is.

Kilenc éves koromban kezdtem el iskolába jáni, de jól fogott az eszem és így egy év alatt két osztályt jártam ki. Az iskolába menés úgy volt, hogy reggel elvittek a testvéremek, húztak a hátukon ahogy bírtak, oda is vertek néha-néha, véletlenül vagy haragukban. Délután, ha ök még nem végeztek az órákkal, hát akkor a szomszéd gyerekek vittek haza, ha volt rá kedviük vagy idejük, ha nem, én csúsztam haza porban, sárban, esőben, mikor hogy. Kezet mostam mikor volt kedvem, ki volt rakva az étel és mehettem enni, mert az mind volt bőven. Tele volt a disznópajta cugikkal, 3-4 borjú, 2-3 tehén, vagy 50 baromfi, kecske, nyúl, nagy gyümölcsökkel, csak a boldogságból és a csendból volt nagyon kevés.

Irén, a nagyobbik nővérem, elment hazulról, otthagytott minket és beállt szolgálni egy családhoz. Nem bírta az othoni cirkuszokat, nagyon jó tanuló volt. A tanulásáért él-halt sokszor is kapott emiatt, de úgy is tanult dugiban. Nálunk a lámpaoltás este 10-11 körül volt, mert addig kellett dolgozni. Persze Apám minden belenézzett az üveg fenekére, és akkor nagy csendben kimentünk a kis tornára és gyertyafénynél tanultunk, mert, ha rossz volt a jegyünk, akkor azért is kaptunk. Amikor Irén elment hazulról Apám tudta nékül, megfogadta, hogy engem is kiszabadít a pokolból és későbbi csendesebb éveimet neki köszönhetem. Sikeresen felvételizzett a Régeni középiskolába, könyvelőnek készült, amonyira tanult, hogy még az utcán is nyílt füzet volt a kezében és ismételte a leckét.

Apámnak egy alkalommal valami dolga akadt a városban és mit ad Isten, az egyik utcában látja, hogy jön vele szembe a lánya és magában beszél, de még ez sem volt elég, még csak nem is köszön neki, hanem szépen elmegy mellette. Az öregem nagyon megsérítődött gondolta, hogy az ő lánya annyira megveti hát rá is szólt:

- Mi van veled, miért beszélsz magadban és még csak nem is köszönsz?

- Semmi, csak a holnapi leckét ismétem, mondta Irén megszepenne.

Az otthon töltött évek teltek-múltak, egy párszor szüleim elvittek magukkal a városi vásárba, ahol egy alkalommal nagyon élményes percekben volt részem. Hazafelé tartva a vásáról (ahol két

(continuare din numărul anterior)

Am învățat mai repede să împleteșc pălării, decât limba mea maternă.

Aveam cam opt ani, când am început să leg câteva cuvinte în limba maghiară, dar tatăl meu nu-mi permitea să învăț din cărti, trebuia să-mi fac norma la împletitul pălăriilor, m-am străduit, m-am luat la întrecere cu frații mei și de multe ori chiar am reușit să fac mai mult decât ei.

Am fost lăudat, am primit mere, nuci și pentru că nu cunoșteam regulile jocului, până la urmă mi-am mărit norma, din care cauză frații mei m-au bătut crunt. Când nu trebuia să meargă pe câmp, ei erau obligați să împletească mai mult decât mine, astfel le-a rămas mai puțin timp pentru joacă, de altfel și mie.

Am început să umblu la școală la nouă ani, dar fiind ager la minte, într-un an am reușit să promovez două clase. Umblatul la școală se întâmpla astfel: dimineața frații mei mă tărau pe spate cum puteau, de câteva ori m-au și trântit din întâmplare sau din cauza supărării. După masă, dacă ei nu și-au terminat cursurile, atunci mă duceau acasă copiii din vecini, dacă aveau chef sau timp, dacă nu, atunci eu m-am tărătit prin praf, noroi, ploaie, - când cum. Când aveam chef mă spălam pe mâini, mâncarea era pe masă, puteam mâncă că aveam din belșug. Cocina era plină cu porci, aveam vreo 3-4 viete, 2-3 vaci, în jur de 50 de păsări de curte, capre, iepuri, o livadă mare, numai din fericire și liniște aveam foarte puțin.

Irén, sora mea mai mare, a plecat de acasă, ne-a părăsit și s-a angajat ca servitoare la o familie. Nu mai suporta scandalurile de acasă. Era o elevă eminentă. Trăia numai pentru învățătură, de multe ori a fost bătută pentru asta, dar învăța în taină. Stingerea la noi era în jurul orelor 10-11, până atunci trebuia să muncim. Desigur tata de cele mai multe ori se uita la fundul sticlei, atunci am ieșit tiptil pe tâmaș și am învățat la flacără lumânării, pentru că dacă aduceam note slabe, de asemenea luam bătaie. Când Irén a plecat de acasă, a jurat fără sătirea tatălui, că mă va scăpa și pe mine din iadul acesta, iar anii mei mai senini din urmă, îi datorez ei. A reușit cu succes la admiterea pentru liceul din Reghin, se pregătea să devină contabilă, învăța atât de intens, încât și pe stradă avea caietul deschis și repetă lectiile.

Odată, tata având niște treburi prin oraș, ce dă Domnul, pe o stradă vede că vine fiica lui care vorbește ca pentru sine, și parcă nu ar fi fost de ajuns, nici nu-l salută, trece pe lângă Dânsul. Bătrânlui s-a supărăt foc, credea că fiica lui îl disputează și a atenționat-o:

- Ce-i cu tine, de ce bolborosești și nici măcar nu mă saluți?

- Nimic, doar repet lectia de mâine, spunea Irén pierdută.

Anii petrecuți acasă treceau încet, părinții mei m-au luat cu ei de câteva ori la târgul din oraș, unde am avut o dată niște clipe de neuitat. În drum spre casă din târg, unde părinții mei au cumpărat doi viete, caii să au speriat, au luat-o la fugă, căruța s-a răsturnat, iar eu am fost proiectat în

4 Hifa-Ro Info

borjút vettek szüleim) a lovak megijedtek valamitől és elkezdték vadul futni, a szekér feldőlt, én meg kirepültem a kukoricásba. A szüleim nem szenvédtek sériést csakis a bocik, de mikor haza mentünk levágtaik őket, majd eladták a faluban feketén, nehogy a rendőr fülébe jusson, hogy borjuvágás volt, mert akkor biza be is zárták az embereket emiatt. Kigyógyultam a sokkból, az élet ment tovább, de az Isten úgy döntött, hogy elvesz szüleimtől és kezdődött a vadidegenbe menés.

*folytatjuk
Berecki Antal (Marosvásárhely)*

Istvánka

A mindenki Istvánkája. Mindig mosolyog és határtalanul vidám. A kisfiúból érett, felelősségteljes fiatalembert lett, aki nagyon elfoglalt. Sokat vállal magára, mindez be is váltja, annak ellenére, hogy nem kis erőfeszítésébe kerül. Elsősorban a fizikai nehézségek, másodsorban a megoldásra váró feladatok sokasága miatt.

Látásból már egész kiskorától ismerem, gyakran láttam amint elvegyül a többi gyerek között, önfelületlen játyszának, kacagásuktól hangos az utca. Mind egyformák voltak: kicsik, derűsek, zajosak. Aztán telt-műlt az idő, a játszótársak megnőttek, Istvánka pedig kisnövésű maradt. Ekkor már kitűnt a hasonló korúak közül, de ezt csak a kivilálló vette észre, mert a társai ugyanúgy viszonyultak hozzá mint annakelőtte, az ő játékkedve, optimizmusa változatlan volt, játszótársai, teljes emberként kezelték, nem éreztették vele sértületségét. mindenki nagyon szerette és szereti. Ő egy olyan személy, akit nem lehet nem szeretni.

Jancsó István 1980, október 15-én született Marosvásárhelyen. Nagy örööm volt a családban, négyéves kislányuk után kisfiú született. Ám örömiük sötét felhők ámyékolták, amikor tudomásukra jutott, hogy komoly fizikai sérelssel jött a világra. Nem kis megrázkoztatást jelentett a szülöknek és ekkor mutatkozott meg a nagyságuk, határtalan szeretetük áldozatkésségük. minden szülő számára komoly kihívás a gyereknevelés, de sértült gyereket nevelni - és méghozzá ilyen jól - embertpróbál feladat. Az Istvánka szülei ebben jelesre vizsgáztak. Hatalmas lelke erővel láttak hozzá az új feladat megoldásához. Alkalmam nyílt egészségesként született gyerekek sorsát figyelni, aikib bizony sokszor a nem megfelelő irányítás, túlzott féltes, a szülői meg nem értés, zsarnokoskodás által sértülté válthat. De Istvánka különösen szerencsének mondható, mert a mérmők Édesapá és az akkoriban tiszviselő Édesanya, fiúknak a legjobbak akarván, pedagógusok által is irigylésremeltőan, megtanították őt arra, hogyan kell élni, egyedül boldogulni az életben: önállóságra nevelték. Mert nem az a jó szülő, aki elvégzi a gyerek helyett a munkát, hanem az aki megtanítja őt önállóan gondolkodni, dolgozni. Pontosan úgy kezelték mint egészséges nővéret, csak határhelyzetekben, ahol elengedhetetlenül szükség volt erre, akkor segítettek. Ezt a tökéletes nevelést igazolja ma Istvánka.

1984-ben Magyarországra vitték, ahol végtagjait sikeresen megműtötték, így kevésbé szorult könyezetére segítségére.

1996-ban, az általános iskola elvégzése után beiratkozott az Avram Iancu liceum IX. osztályába, szabás-varrás szakra. A líceumi évek alatt, meg annak elvégzése után is otthon szorgoskodott, különböző ruhadarabokat varrt, miközben azon törte a fejét, hogyan lehetne minél gazdaságosabban kiszabni azokat anélküli, hogy az anyag egy része kárba menne. Azonkívül plüssjátékokat készített saját szórakozására meg ajándékként ronkonaknak, ismerősöknek.

2000-ben leérettségitett, rögtön ezután felvételizett a Petru Maior Egyetem nappali tagozatára, könyvelési szakra, amelyet jó eredménnyel zárt a múlt nyáron. Az idén államvizsgázik. Közben 2000-ben újra beindult a Marosmegyei

porumb. Părinții mei n-au suferit leziuni, numai vițeii, pe care i-au și tăiat cum am ajuns acasă, i-au vândut la negru ca nu cumva să afle polițistul, pentru că pe atunci o astfel de faptă era pedepsită chiar și cu închisoare. Mi-am revenit după șocul suferit, viața mergea mai departe, dar Domnul a hotărât să mă ia de lângă părinți și a început plecarea printre străini.

(vom continua)

Berecki Antal, Tg-Mureș
(traducere Fall Gizella)

El este Istvánka al tuturor, mereu zâmbitor și vesel.

Din băiețelul de odinioară, a devenit un adult matur, plin de responsabilități, foarte ocupat. Își asumă multe responsabilități pe care le duce la bun sfârșit cu toate că acestea necesită un efort deosebit, în primul rând din cauza greutăților fizice, iar în al doilea rând datorită sarcinilor multiple.

Din vedere îl cunosc din fragedă copilărie, amestecându-se printre ceilalți copii, jucându-se fără griji, strada răsună de râsetul lor. Toți erau la fel: mici, veseli și zgromotoși. Vremea trecea, colegii de joacă au crescut, iar el a rămas mic de statură. Deja s-a deosebit de cei cu aceeași vîrstă, dar acest fapt a fost remarcat numai de străini, pentru că prietenii săi și-au păstrat vechea atitudine față de el, l-au tratat ca egalul lor, nu l-au făcut să și simtă dizabilitatea, iar felul lui jucăuș și optimismul nu l-au părăsit. Toată lumea îl iubea și îl iubește și astăzi. El este o persoană pe care este imposibil să nu-l iubești.

Jancsó István s-a născut la Târgu Mureș în anul 1980, la 15 octombrie. Era o bucurie imensă în familie, după fetiță lor de patru ani, au un băiețel. Dar bucuria lor a fost umbrătă când au aflat că s-a născut cu malformații serioase. Era o veste zguduitoare pentru părinți, dar ei și-au demonstrat adevarata valoare, dragostea lor fără de margini și abnegăția. Educarea unui copil este o provocare pentru oricare părinte, dar educarea unuia cu deficiență, și cu rezultate atât de spectaculoase, este o sarcină care te pune la grea încercare. În acest sens părinții lui Istvánka au trecut examenul cu „foarte bine”. S-au apucat de această sarcină neobișnuită cu o putere sufletească deosebită. Am avut ocazia să urmăresc soarta multor copii sănătoși, care din cauza îndrumărilor necorespunzătoare, a griji exagerate, a neînțelegerii părintești, a atitudinii lor tiranice, au devenit marcați pe o viață.

Istvánka a fost foarte norocos, pentru că tatăl inginer și mama pe atunci funcționară, vrând binele copilului lor, l-au învățat într-un mod demn de învățat chiar și de un pedagog, cum să se descurce singur în viață, să devină independent. Nu acel părinte este de apreciat, care preia sarcinile copilului, ci acela, care îl învăță să gândească și să muncească de unul singur. L-au tratat la fel ca pe sora lui mai mare, l-au ajutat numai în situații limită, când era imperios necesar. Eficacitatea acestei educații impeccabile este confirmată de Istvánka de astăzi.

În anul 1984 a suportat o operație reușită a membrelor în Ungaria, în urma căreia necesita mai puțin sprijin din partea celor din jur.

În anul 1996, după terminarea Școlii generale, s-a înscris în clasa a IX-a a liceului Avram Iancu, la secția de confecții. În timpul anilor de liceu și chiar după terminarea acestuia, acasă croia și cosea diferite piese vestimentare, gândeau-se mereu, cum să evite risipa de material în timpul croiului. Ca divertisment a mai confecționat diferite animale din plus pentru rude și cunoștințe.

În anul 2000, imediat după examenul de bacalaureat, a dat examen de admitere la Universitatea Petru Maior, la secția de contabilitate, pe care a terminat-o anul trecut, examenul de stat și l-a planificat pentru vara aceasta.

Mozgássérültek Érdekvédelmi Egyesülete, amelynek aktív tagja lett és a Marosi Márta (addigi elnök) sajnálatos halála után, az egyesület Rendkívüli ülésén felkérték, hogy vállalja el ennek vezetését. Elvállalta. Létezik egy olyan nézet miszerint, ha meg akarjuk tudni valakiről, hogy valójában ki is ő, akkor fönökké kell előléptetni, általában ilyenkor bukkannak fel a rejttet tulajdonságok, jók vagy rosszak. Istvánka alapvetően jó, kivétel nélküli mindenki nagy elismeréssel nyilatkozik róla. Ugyanaz a derűs, szolgáltatásos ember, aki azelőtt is volt. Fáradtságot nem ismerve végzi a ráháruló feladatokat, talán még azokat is amelyek már nem is rá tartoznak. Teszi mindezet emberségből, segíteni akarásból és önkéntesen, ezzel nem jár anyagi haszon. Úgy kezeli a tagok ügyeit, mintha a sajátjai volnának. Hazánkban köztudottan alacsony a mozgássérültek támogatottsága, ezt ellensúlyozandó, megragad minden olyan lehetőséget amellyel segíthet: ingyenes színház és hangversenyjegyeket szerez, különböző rendezvényeket kirándulásokat, táborkat szervez külső támogatók segítségével és a tagok örömmel vesznek részt ezeken. Talán sok egészséges nem járt annyi helyen mint ők. minden évben részt vesznek a Hifa szervezte újévi mulatságon, a farsangra ők látták vendégül a Hifa tagokat. Életvidámaik, bizakodóak, tettek készek. Kivétel nélküli mindenjában boldogok, keserűségek, sors elleni lázadásnak nyoma sincs. A hitük rendíthetetlen.

Más szervezetekkel karoltva segíti a sérültek társadalmi beilleszkedését, kézügyességük fejlesztését, kórházakban sérülteket látogatnak ezáltal vigaszt nyújtva nekik, a Pál atya által irányított Árva gyerekek otthonát látogatják, támogatják az AIDS-beteg gyerekeket. Istvánka elsődleges célja a sérültek önállóságra nevelése, nehéz helyzetük könnyítése.

A napokban sportrendezvényt tartottak a mozgássérültek számára, amely megszervezésében Ő oroszlánrészét vállalt. Különböző sportágakban vetélkedtek: sakkban, kézi erőpróbában, tolószelek futóversenyben. Jó eredmények születtek, amelyről marosvásárhelyi Antena 1 televíziós csatorna rövid képes beszámolót közvetített, ahol István szóban ecsetelte az eseményt.

Többször járt külföldön: volt Szegeden, itt mozgássérültekkel találkozott, járt Hollandiában az alsóvárosi Református egyház jóvoltából, ahonnan hasznos élményekkel gazdagodva tért vissza.

Aki azt gondolná, hogy ennél többet ember már nem is vállalhat, az téved. Amint már említtettem, a nyáron fog államvizsgáznai, könyvelői tudását az Egysületben szeretné kamatoztatni, titkon remélve, hogy részesülnek az állami költségvetésből és akkor már alkalmazottként dolgozhat. Szándékában áll tudását tovább fejleszteni a reklámkészítés terén.

Nagy tervei vannak a 2005-ös évre is:

- **Egy mikrobusz beszerzése** óriási előnyt jelentene, mellyel biztosítanák a mozgássérültek szállítását az itthoni valamint a közymező falvakban szervezett programokra, kicsiportos kirándulásokra, így részben megoldódna a külvilágktól való elzártáságuk.
- **Számítógép-kezelői tanfolyam** beindítása 25 mozgássérült részére, a tanfolyam elvégzése és a megfelelő vizsga után az Európai Unió által elismert diplomát kapnának.
- **Fiókegyiségek létrehozása** a megye különböző területein elő tagok számára.
- **Egészségmegőrző program szervezése** szakorvosok vezetésével.
- A múlt évben elkezdett **angol nyelvtanfolyam** folytatása.
- Haller István előadás-sorozata **Az emberi jogokról**.
- **Logopédia**-beszédbíbák javításának gyakorlata - azok számára, akik ezen a téren nehézségekkel küzdenek.
- **Teadéltutánok szervezése.**
- **Külföldi kapcsolatok kialakítása** - tapasztalatcseré külföldi mozgás-

Între timp, de asemenea în anul 2000, și-a reluat activitatele. Asociația Persoanelor cu Dizabilități, a devenit membru activ a acesteia, iar după moartea regretei Marosi Márta, fosta președintă, conform dorinței membrilor, în cadrul Adunării Generale, a fost rugat să accepte titlul de președinte. A acceptat. Se spune că dacă vrei să afli cu cine ai de a face, ridică-l la rangul de șef, în general în astfel de situații apar calitățile sau defectele ascunse. Istvánka are calități, toată lumea, fără excepție, are numai cuvinte de laudă la adresa lui. A rămas același om bine dispus, săritor. Rezolvă neobosit sarcinile, de multe ori și pe acelea care nu ar fi de datoria lui. Face toate acestea din omenie, din dorința de a ajuta, voluntar, fără a primi vreo recompensă materială. Problemele membrilor le privește ca pe cele personale. După cum se știe, la noi ajutorul financiar al persoanelor cu dizabilitate este redus, dorind să compenseze acest lucru, se folosește de fiecare ocazie pentru a-i ajuta: face rost de bilete gratuite la teatru și concerte, organizează excursii, tabere cu ajutorul sponsorilor, la care membrii participă cu mare plăcere. Este probabil ca, multe persoane sănătoase, să nu fi vizitat atâtea locuri ca ei. Anual participă la Revelionul organizat de Asociația Hifa, care la rândul lor sunt invitați la Carnavalul de iarnă organizat de ei. Toți, fără excepție, sunt bucuroși, optimiști, încrezători și gata de fapte, nu e nici urmă de amărăciune sau de revoltă față de soarta potrivnică. Credința lor este de nezdruncinat.

Împreună cu alte organizații ajută integrarea socială a persoanelor cu deficiență, contribuie la dezvoltarea îndemânerii lor, vizitează copiii din Căminul orfanilor, condus de părintele Paul, vizitează bolnavii din spitale consolându-i, sprijină copii infectați cu SIDA. Scopul primordial al lui Istvánka este educarea persoanelor cu deficiență în spiritul independenței și înlesnirea situației lor grele. Zilele acestea au avut loc întrecerile sportive organizate pentru persoanele cu deficiență fizică, ideea și desfășurarea concursului se datorează lui. S-au întrecut în: sah, scanderbeg, alergări în scaune cu rotile. Au obținut rezultate frumoase, despre care televiziunea locală a Antenei 1 a prezentat un reportaj, iar Istvánka a vorbit în direct despre evenimente.

A fost de câteva ori în străinătate: la Szeged, unde s-a întâlnit cu alte persoane cu dizabilitate, iar în organizarea Bisericii reformate a vizitat Olanda, de unde s-a întors cu un bogat bagaj de cunoștințe.

Cine crede, că unui om ar fi imposibil să se angajeze la mai multe decât am prezentat, se înșală. După cum am amintit, în vara aceasta își va da examenul de stat, iar cunoștințele în domeniul contabilității vrea să și le fructifice în cadrul asociației, sperând în taină că vor beneficia de o sumă din bugetul de stat, astfel ar deveni angajat cu salar. Dorește să-și sporească cunoștințele în marketing.

Are planuri mari și pentru 2005:

- **Procurarea unui microbus**, care ar prezenta un avantaj deosebit, ar putea asigura transportul persoanelor cu deficiență la diferite programe, excursii organizate pe plan local sau în localitățile apropiate, astfel s-ar rezolva problema izolării lor.
- **Organizarea unui curs de utilizare a calculatorului** pentru 25 persoane cu deficiență, după terminarea cursului și al unui examen ar

sérültekkel.

Meggyőződésem szerint nem sok 25 éves fiatalemberről mondhattunk volna el ennyi minden, ilyen fiatalon nem sokan büszkélkedhetnek ekkora teljesítménnyel. A sok elfoglaltsága miatt alig van magánélete, de nem mulaszt el egyetlen alkalmat sem, hogy barátáival, régi ismerőseivel találkozzon, zenét hallgasson, vagy megnézzen egy jó filmet. Gratulálunk az elért eredményekhez és sok sikert kívánunk további célfai megvalósításához!

Fall Gizella

♦♦♦♦♦

Olvasóink levelei / Scrisorile cititorilor

Tiszttelt Hifa-Ro szerkesztőség,

... Az önk által közöttet cikkek tartalma a szerkesztőbizottság szakmai tudását bizonyítja, új és gazdag bíztatást küldünk annak érdekében, hogy egészszéges társainkelfoglását a magatehetetlenek irányába a tolerancia és megerősítés jegyében megváltoztassák. Jól vagytok és kérünk fogadjátok jókívánságainkat megvalósításaitokhoz, amelyek a sérült és mozgásképtelen személyek irányítása, méltóságának megvédeése érdekében történnek. Együttérzést kívánunk társadalmunkban a demokratikus, civilizált és erkölcsi esélyegyenlőség szabályainak betartására.

Egyesületünk tagjai nevében fogadják őszinte üdvözletünket és szeretetünket, egy megvalósításokban gazdag évet kívánunk mindenből a tevékenységekben, amelyet a sors és végzet által sújtott személyek érdekében tesznek.

Pascota Carmen, elnök

A Krassó-szörényi Ideg- és mozgássérültek egyesülete
fordította Fall Gizella)

♦♦♦

Kedves sorstársak!

Ezennel szeretnék köszönetet mondani mindennyiatoknak, akik előítették a Hifa-Románia Segítség Mindenkinek Egyesület által szervezett újévi ünnepségére. Nélkületek hiábavaló lett volna a szervezők és támogatók munkája.

Kellemes érzés tudni, hogy vannak, akik gondolnak ránk, és azonkívül anyagilag is támogatnak.

Az ünnepség, mert azt hiszem, nem tévedek, ha így fejezem ki magam, 8 órakor, vette kezdetét. Szép számban gyűltünk össze, és hamar össze is barátkoztunk. Senki nem panaszodhatott, minden bősségen volt az asztalon. Egyedül a jöködvért voltunk mi a felelősek. Én úgy gondoltam, hogy ebben nem is volt hiány. A szervezők kitettek magukért, hogy ne érezzük semmiben hiányt.

Mi több, annyira kedvesek voltak, hogy egy kis jelenetet is előadtak.

Kellemes meglepetés volt számunkra Csató Béla plébániós úr jelenléte, ainek mindenkihez volt egy kedves bíztató szava. Azonkívül a hagyományok és mivoltunk megőrzésére szólított fel, ami bizonyára nemcsak nekünk mozgássérülteknek, hanem mindenkinél szól.

Tehát mind szervezőknek, mind résztvevőknek köszönet a fáradtságért, és reméljük, hogy az idén is együtt ünnepeljük az újévet.

Kívánom, hogy mindenkit a hit, remény és a szeretet vezéreljen egész évben.

Csiszer Attila, (Hargita, Tusnád)

♦♦♦♦♦

obține diplome din partea Uniunii Europene.

- **Înființarea sucursalelor** pentru membrii din diferite zone ale județului.

- **Organizarea unui program de conservare a sănătății** cu ajutorul unor medici de specialitate.

- Continuarea **cursului de limba engleză**, început anul trecut.

- Prelegeri despre **Drepturile omului**, prezentat de Haller István.

- Curs de **logopedie**, pentru cei care au greutăți în pronunție.

- Organizarea **Ceaiului de la ora cinci**.

- Înființarea unor **relații cu organizații din străinătate**, în vederea schimbului de experiență.

Datorită preocupărilor numeroase, nu-i rămâne mult timp pentru propria viață particulară, dar nu ratează nici o ocazie să se întâlnescă cu prietenii, cunoștințe, să asculte muzică sau să vadă un film bun.

După convingerea noastră, puțini sunt tinerii de 25 ani, care s-ar putea mândri cu o activitate atât de bogată.

Îl felicităm pentru rezultatele obținute și îi dorim mult succes în realizarea obiectivelor propuse!

(text și traducere Fall Gizella)

Stimate Redacție Hifa-Ro,

... Conținutul articolelor publicate, dovedește înaltul profesionalism al celor ce formează redacția și le dorim noi și bogate îndemnuri în schimbarea mentalității semenilor noștri valizi privind toleranța și înțelegerea celor neputincioși.

Sunteți buni și vă rugăm să primiți urările noastre de noi realizări în ajutorare, îndrumare și apărarea demnității persoanelor cu deficiențe și incapacități locomotorii.

Ne dorim solidaritate pentru respectarea regulilor privind egalizarea șanselor noastre în societate ce ne-o dorim democratică, drept civilizată și morală.

... în numele membrilor din Asociația noastră, vă rugăm să primiți salutul și dragostea noastră, un an cu împliniri în tot ce faceți spre binele celor loviți de soartă și destin.

Pascota Carmen președinte
Asociația de handicapăti neuromotori Caranbeș

Stimați camarazi de suferință!

Cu această ocazie aş dori să vă mulțumesc tuturor cei care au participat la Revelionul organizat de Asociația Hifa-România Ajutor pentru toți. În absență voastră munca organizatorilor și a sponsorilor ar fi fost zadarnică. Este un sentiment plăcut cunoașterea faptului că există persoane care ne sprijină și se gândesc la noi.

Serbarea, cred că nu greșesc dacă o numesc astfel, a început la ora 20. Ne-am adunat într-un număr însemnat și ne-am împrietenit repede. Nimici nu s-a plâns, totul era din belșug pe masă. Eram responsabili doar pentru buna dispoziție. Sunt convins că nu am dus lipsă de aceasta. Organizatorii au făcut totul, ca să nu ducem lipsă de nimic.

Erau chiar atât de amabili, încât au prezentat un mic spectacol. A fost o surpriză plăcută prezența domnului paroh Csató Béla, care a avut câte o vorbă încurajatoare la adresa fiecăruia. Ne-am îndemnat la păstrarea tradițiilor și existenței noastre, ceea ce desigur, se referea nu doar la noi, cei cu deficiență fizică, ci era adresat tuturor. Astfel ne exprimăm multumirele pentru osteneală atât organizatorilor, cât și participanților și sperăm că și anul acesta vom sărbători împreună Anul Nou.

Doresc ca tot anul pe toți să-i călăuzească credința, speranța și iubirea.

Csiszer Attila, (Hargita, Tușnad)
(traducere Fall Gizella)

Cukorbetegség / Diabetul zaharat

II.

A cukorbetegség szövődményei

A cukorbetegségnak számos szövődménye van.

Ezek felléphetnek heveny módon, mint a nagyfokú vércukorszűkenés vagy emelkedés, kezeletlen esetben akár kómához is vezetve. Szerencsére ritkán fordulnak elő, többnyire diétáhiba vagy a gyógyszeres kezelés be nem tartása okozza őket.

Sokkal gyakoribbak azonban a krónikus szövődmények, amelyek a diabétesz 10-15 éves fennállása után jelentkeznek. Általábanos azt mondhatjuk, hogy a cukorbetegség kezdetben a kis - majd a nagyereket támadja meg. A kiserek károsítása révén jelentkezik a szemideghártya érintettsége (retinopátia), amely vaksághoz vezethet. Ezt a betegséget a szemészorvos 6-12 havonta szűri és szükség esetén lézerterápiás beavatkozással a folyamaton megállítja, így hosszú tárvá megorizítható a látás. Bár nem érkárosodással kapcsolatos, de a magasabb vércukorszintekkel összefüggésben van a diabetzeseknél gyakran fellépő szírkároly (katarakt), amely ma sikeresen megoldható műlencse beültetéssel. Szintén kisérőszödök következetben lép fel a cukorbetegek vesebetegsége (nephropátia), amely kezdetben minden egyéb tünet nélkül kisfokú fehérvizelésben nyilvánul meg, később magasvérnyomás és súlyosbodó veseelégtelenesség képtelenít. Ennek megelőzése a vércukorszintek optimális beállításával történik, majd kezelése megfelelő vérnyomáscsökkenők alkalmazásával és fehérjeszegény diétával, végstadiumban pedig művese - (endosztáz) kezeléssel. Részben a kisérőintettség miatt jelentkeznek az idegrendszeri tünetek, amelyek főleg a végtagokon, szimmetrikusan, zsibogás, fájdalomérzés vagy mozgáskiesés formájában nyilvánulnak meg. Leggyakrabban ezek rontják a cukorbetegek életminőségét. Feltérképezésük már korai stadiumban lehetséges, a terápiás lehetőségek azonban korlátozottak. Törekedni kell a vércukorszintek csökkentésére, ami 2-es típusú cukorbetegknél is igen gyakran csak inzulin adásával érhető el, antioxidáns hatású anyagok adhatóak valamint a B-vitaminok csoportja.

A nagyerek érintettsége sokkal komolyabb gondot jelent, hiszen ez jelenti a magasvérnyomás kialakulását és az agyvérzés jelentkezését, a szívkoronáriére beszűküléset és a következményes szívizominfarktust, a végtagok érelzáródását, ami esetleg csontkárhozásra vezet. Kezelní ezeket már nagyon nehéz, éppen ezért megelőzésükre kell a hangsúlyt fektetni. Szintén egyformán fontossággal bír az összes kockázati tényező lehetőség szerinti kiiktatása, ill. csökkentése: mindenekelőtt a vércukorszintek rendezése, a vérzsírok csökkentése, a tartós normál vérnyomás biztosítása, a dohányzás elhagyása és kötelező módon a kisdőzíusz aszpirinkezelés. Külön kihangsúlyozom a diabetzes láb tünetegyüttesét, amelynek kialakulásában összetett tényezők, mint az idegrendszeri érintettség, kis- és nagyér érintettség, statikai eltérések, bőr- és körömmegbetegekedések, fertőzések játszanak szerepet. Kis felszíni fekélyek, majd egyre mélyülő talpi vagy alsószári fekélyek formájában jelentkezik, ami aztán később nemcsak magát a végtagot, hanem az egész életet is veszélybe sodorhatja. Kezelése hosszas és nehézséges, de megelőzése többnyire a betegen műlik. Fontos a láb tehermentesítése, a talpi nyomáspontok kiméléte amit gyógycipő vagy betét használatával lehet elérni, a fertőzések és körömgombásodások kezelése és a megfelelő lábhigiéné kialakítása.

A diabetzes anyagcseré-állapot mint krónikus megbetegedés feltétlenül életre szóló szakgondozást igényel. Mindez csak akkor lehet hatékony, ha ötvözödik a betegotkataszt folyamatával. A betegnek saját magának aktívan részt kell vennie a gyógyító folyamatban és ehhez ismeretanyagra, önbizalomra, önmaga iránti felelősségre és magatartásbeli készségekre van szüksége.

1%

Törvénykezés

Romániában az 1%-os költségvetési előirányzat a Törvénykönyv 2003 évi 571-es törvénycikkébe foglaltatott.

Az 1%-os előirányzattal kapcsolatos törvény szövege a következő:

X. Fejezet. Évi összjövedelem adó

90 szakasz

2 Bekezdés. Az adóköteles fizikai személyek hozzájárulhatnak évi jövedelmüknek megfelelő adójuk 1%-nak általában olyan non-profit egységek támogatásához, amelyek az OG 26/2000 szerint működnek és egyesületekre valamint alapítványokra vonatkoznak a megfelelő utólagos módosítás - és kiegészítésekkel.

3 Bekezdés Az összeg kiszámítására, visszatartására és általában a munkaadó vagy a pénzügyi szerv hivatott.

Mit kell tenniük?

Első lépés. Válasszanak ki egy működési területet és egy szervezetet, amelynek át kívánják utalni az 1%-ot. Olvassák el azon részket, amelyek arra vonatkoznak, hogy

Complicațiile diabetului zaharat

Diabetul zaharat are multe complicații.

Complicațiile pot fi acute, cum este scăderea accentuată a glicemei sau creșterea ei, ambele în cazuri grave ducând la instalarea comei. Din fericire aceste complicații nu sunt frecvente, deoarece cauza lor fiind eroarea în regimul alimentar sau în administrarea medicamentelor.

Complicațiile cronice apar mult mai frecvent, după o evoluție de 10-15 ani a diabetului zaharat. În general se poate afirma, că diabetul atacă vasele mici și cele mari. Ca urmare a afectării vaselor mici apare afectiunea oculară numită retinopatie diabetică, care poate să ducă la orbire. Boala este diagnosticată prin controale oftalmologice efectuate la 6-12 luni și poate fi tratată prin fotoacoagulare cu laser, menținând astfel vederea pe termen lung. Deși nelegat de afectarea vasculară, dar legată de valurile crescute ale glicemiciei la diabetici, trebuie să amintim cataracta, care poate fi tratată eficient prin implantare de lentilă. Ca urmare a microangiopatiei diabetice apare afectarea renală (nephropatia) care inițial se manifestă doar prin eliminarea prin urină a proteinelor, fără nici un alt semn clinic, ca după aceea să apară creșterea tensiunii arteriale și insuficiența renală. Prevenirea bolii se poate face prin optimizarea glicemiei, apoi tratamentul prin utilizarea antihipertensiilor potrivite și aplicarea regimului alimentar sărac în proteine, iar în stadiu final prin dializă. Neuropatia diabetică apare în parte ca urmare a afectării vaselor mici, și se manifestă prin paresteză, dureri și tulburări motorii la nivelul membelor, în mod simetric. Cel mai frecvent acestea duc la scăderea calității vieții la un bolnav cu diabet zaharat. Depistarea lor se poate face în stadiu precoce, posibilitatea terapeutică fiind reduse. Trebuie să ne strâdăm la scăderea glicemiei, care deoarece se realizează numai prin administrare de insulină și la cei cu diabet zaharat tip 2, pot fi utile substanțe antioxidantă și administrarea grupului de vitamina B.

Afectarea vaselor mari este o problemă mult mai serioasă, deoarece înseamnă instalarea hipertensiunii arteriale cu riscul atacului vascular cerebral, a cardiopatiei ischemice cu infarctul miocardic consecutiv și obliterarea arterelor periferice, ducând la amputație în unele cazuri. Tratarea lor este dificilă, de aceea se pune accent pe prevenirea lor. Factorii de risc implicați, aproximativ cu aceeași importanță, trebuie să fie eliminati cât mai eficient: în primul rând normalizarea glicemiei, scăderea lipidelor, menținerea constantă a unei tensiuni arteriale normale, abandonarea fumatului și în mod obligatoriu administrarea aspirinei în doze mici. Atrag atenția asupra piciorului diabetic, care este un sindrom, în apariția căreia joacă rol afectarea neurologică, a vaselor mici și mari, tulburările statice, bolile cutanate și ale unghiilor, precum și infectiile. Apare inițial sub forma unor ulcerări mici, superficiale, care apoi se adâncesc, fiind localizate predominant plantar și la nivelul gambelor. Ele pun în pericol nu numai membrul afectat, dar uneori și viața bolnavului. Tratamentul este prelungit și greoi, prevenirea însă poate fi realizată de bolnav. Constată în menajarea de sub greutate, mai ales a punctelor de presiune, ceea ce se poate realiza prin purtarea pantofilor sanitari sau a unor brățuri, tratamentul infectiilor și a micocozelor unghiaile, respectarea igienei piciorului.

Tulburarea metabolică din diabet zaharat necesită urmărire atentă profesională toată viață. Aceasta nu poate fi eficientă doar dacă se combină cu procesul instruirii pacientului. Pacientul trebuie să participe activ în procesul vindecării, având nevoie pentru acesta de cunoștințe suficiente, încredere în sine, autoreponsabilitate și eventual de schimbări comportamentale.

Dr. Kolcsár Melinda

Legislație

În România prevederea 1% a fost inclusă în legea 571 din 2003 privind Codul Fiscal.

Textul legii referitor la prevederea 1% este următorul:

Capitolul X. Venitul anual global

Articolul 90

Paragraful 2 Contribuabilii persoane fizice pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 1% din impozitul pentru venitul anual datorat pentru sponsorizarea entităților non-profit care funcționează conform OG 26/2000 cu privire la asociația și fundații cu modificările și completările ulterioare.

Paragraful 3 Obligația calculării, reținerii și virării sumei revine angajatorului sau organului fiscal competent.

Ce trebuie să faceti?

Pasul 1. Alegeti un domeniu și o organizație către care vreți să direcționați 1% din impozitul dvs. Citiți secțiunile cum se alege organizația și cum aleg o organizație bună sau consultați baza de date. Dacă dorîți puteți răspunde uneia din cererile pe care probabil

hogyan kell kiválasztani a megfelelő szervezetet, vagy nézzenek utána az adatbázisban. Amennyiben elhajtják válaszolhatnak egy olyan kéresem, amelyet valószínűleg már megkaptak vagy melyről olvasnak, vagy hallanak.

Második lépés: Tudakolják meg a szervezet elérhetőségét. A következő információra van szükség:

A szervezet neve

Adószámlaszám (codul fiscal)

A szervezet számlaszáma IBAN formátumban

Harmadik lépés: Töltsé ki az összadó bevallási adatakat

Az ürlap, amellyel adójának 1%-át átutalja valamely szervezetnek, az egy összadó bevallási nyilatkozat.

A kitöltés nem igényel 5 percnel többet. Tölts ki az A fejezetet az adófizető adatait (név, cím, telefonszám, személyi szám, stb.) Tölts ki a H fejezet 2 szakaszát. Nonprofit egység támogatása:

Tölts ki a szervezet adatait megnevezés, adószámlaszám és bankszámlaszám. Figyelem, a bankszámlaszám IBAN formátumban 24 számjegyből áll!

Nem gond, ha nem tudja adója 1%-nak értékét. Ezt az adózásra szervek kitöllik. Hagyja üresen az erre vonatkozó részt.

Ennyi az egész!

(Ítélezet a ARC írásából)
fordította Fall Gizella

le vezi primi sau despre care vezi citi sau auzi.

Pasul 2. Aflați datele de contact ale organizației. Aveți nevoie de următoarele informații:

Numele organizației

Codul de identificare fiscală (codul fiscal)

Contul organizației în format IBAN

Pasul 3. Completăți datele pe declarația de venit global

Formularul prin care puteți direcționa 1% din impozitul dvs. către o organizație este declarația de venit global. Dacă vă numărăți printre cei cărora angajatorul le completează fișa fiscală și nu atât mai completat declarația de venit global nu vă îngrijorați. Nu va dura mult de 5 minute!

Completează Capitolul A. Date de identificare ale contribuabilului (nume, adresă, telefon, cod numeric personal, etc.) Completează capitolul H. Secțiunea 2. Sponsorizare entitate nonprofit.

Trețeți datele organizației: nume, cod fiscal și cont bancar. Atenție! contul bancar în format IBAN are 24 de cifre!

Nu vă faceți probleme dacă nu cunoașteți suma corespunzătoare a 1% din impozit. Va fi calculată de către organele fiscale.

Puteți lăsa căsuța necompletată.

Asta-i tot!

(Citat din descrierea Asociației pentru relații comunitare)

VERSENY

Válaszoljanak a következő kérdésre:
„Melyik állapot szelídítette meg leghamarabb az ember?”
A helyes megfejtést különjelzőműkön legkésőbb 2005 május 25-ig

CONCURS

Răspundeți la gicitoarea:
“Coarne n-are și șampunge,
Buză n-are și suge”

Trimiteți răspunsul corectă adresănoastră, până la data de 25 mai 2005.

RENDELJEN ÉS VÁSÁROLJON!

Sérült és beteg személyek által készített képeslapokat!

COMANDĂ SÍ CUMPĂRÁ!

Felicitări confectionate de persoane cu deficiență fizică și bolnavi!

Amennyiben tagja szeretne lenni Egyesületünknek, támogatni szeretné tervezeteket, vagy újságunkban szeretne írni, jelentkezzen!

Dacă dorîți să fiți membru al Asociației noastre, să ne ajutați în realizările proiectelor sau să publicați în ziarul nostru, să ne contactați!

A Hifa-Ro Info szerkesztősége vigasztalást kíván a családnak a paradjai Illyés Rózália (1942-2005) elhunytá miatt érzett fájdalmában

Redacția Hifa-Ro Info își exprimă sincere condoleanțe și este alături de durerea familiei, pricinuită de pierderea lui Illyés Rózália (1942-2005) din Praid.

KÉRJÜK TÁMOGASSA!! földterület vásárlását, sérült személyek központjának létesítéséhez!!!

S.O.S. S.O.S. S.O.S.

VĂ RUGĂM SĂ SPRIJINIȚI!

Cumpărarea unui teren folosit la construirea unui centru pentru persoane cu deficiență fizică!!!

HIFA-RO INFO A Hifa-România Segítség Mindenkinek Egyesület negyedévi ingyenes hírlapja /

Ziarul trimestrial gratuit al Asociației Hifa-România Ajutor pentru Toți

Főszerv. / Redactor șef: Simon Judit-Gy, **Szerkeszti/Redactează:** az egyesületi tagok / membrii Asociației, **Címkük / Adresa noastră:** Hifa-România, Op. Tg-Mureș 2 Cp. 222

Tel: 0265-247679, 0744-529742 **E-mail:** hifa_ro@yahoo.com

Bankszámlaszám / Cont bancar: BCR Tg-Mureș str. Gh. Doja 1-3, Hifa-România Ajutor pentru Toți, RO67RNCB360000069550001/ROL, RO83RNCB360000069550004/EUR, RO56RNCB360000069550005/USD

Kérjük adományozza adója 1%-át! / Vă rugăm donați 1% din impozitul dumneavoastră!

RO29RNCB360000069550006/ROL1%

Nyomtatja / Tipărește: Master Druck **Tel:** 0265-262359

TÁMOGATÁSRA VÁRÓ TERVEK 2005-BEN

PROIECTE ÎN ASTEPTAREA SPONSORILOR ÎN 2005

Olyan családok felkeresése, akik felvállalnák nehéz anyagi helyzetben, családokban és családokon kívül élő gyerekek és fiatalok támogatását, Családok támogatása, Könyvkiadás (sérült személyek munkáival), Országos mozgássérültek és betegel Táralkozója, Tanfolyamok sérült személyek lelkij, fizikai gondozásáról, Fraternitás: havi és éves találkozók, kirándulások, Gyerek

tábor

Căutarea unor familii care pot să doresc să sprijine copii și tineri, care trăiesc în familie sau în afara ei și au dificultăți materiale, Sprijinirea familiilor în dificultate, Publicarea unor cărți (lucrările persoanelor cu deficiență fizică), Întâlnire pe tară a persoanelor cu deficiență fizică și bolnavi, Cursuri pentru persoane cu deficiență fizică, Cursuri despre viața persoanelor cu dizabilitate, asistență socială, Fraternitas: întâlniri lunare și anuale, excursii, Tabără pentru copii

TÁMOGATJÁK TEVÉKENYSÉGÜNKET 2004-BEN CEI CARE NE SPRIJINĂ ÎN 2004

HIFA-AUSTRIA, Senator MARKÓ BÉLA szenátor, FUNDATIA COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY, FUNDATIA ILLÝÉS KÖZALAPÍTVÁNY, GYERMEK-, IFJÚSÁGI ÉS SPORTMINISZTERIUM, BIG IMPREST SRL, AMICPROD SRL, ZIMEX SRL (Marosszentgyörgy / Sâng. de Mureș), MASTER DRUCK, TORDAI IMPEX SRL, ALY MONY COM SRL (Bolintineni / Bălintfalva), SC MUREŞ SA (PREMUR), SC SINTELECTRO SRL (Nyárádtó / Ungheni Mureş), SÁNTHA TIBOR, MEZEI ISTVÁN, ROBMAR COMPUTERS (Góvora 4), ALFEUS ROMBAT (Iuliu Maniu 40), SIKÓ ÉVA, ROM HOLMA SRL, MINI PRIX, Marosvásárhely-i KERESZTELŐ SZT. JÁNOS TEMPLOM / BISERICA ROMANO-CATOLICĂ DIN CENTRUL Tg-Mureş, CASA DEUS PROVIDEBIT HÁZ Marosvásárhely / Tg-Mureş, Restaurant BALADA vendéglo Marosvásárhely / Tg-Mureş, BRAUN JENŐ, DÁNÉ KÁROLY, KOVÁCS ERNŐ, BARABÁS ÉVA, SC RETA COM SRL, CENZUS SRL, EFENDI SRL, AMICALD SRL, SOLVOPLANT SRL, PRESCOM LUKACS SRL, TRANSPORT LOCAL SA, FOMCO PRODIMPEX SRL, COMODEX SA, PONDEROSA SRL, MAROSVÁSÁRHELYI POLGÁRMESTERI HIVATAL / PRIMĂRIA TG-MUREŞ, TIME COM SRL, ADIMAG SRL, SMILEY FOTO

Segíts, hogy segíthessünk! Ajută, ca să putem ajuta!
KÖSZÖNÖJÜK! / MULȚUMIM!

Barátunk a marosvásárhelyi Rádió

A kedves hallgatók 2005-ben is **kéthavonta** hallhatnak sérült személyek életéről, problémáiról László Edit **Családi album** műsorában 17,30-tól.

Prietenu nostru este Radio Mureş

Și în 2005 vei putea auzi **bilunar** despre viața și problemele persoanelor cu deficiență în emisiunea lui László Edit difuzată în limba maghiară **Album de familie**, de la orele 17,30.